

No Comment!

Crisiscommunicatie in een dynamisch communicatielandschap

**Presentatie BZW Masterclass Veiligheid zw
15 februari 2011
Marlies Lampert & Daniël Rouw**

Crisiscommunicatie

Een voorbeeld van woordvoering
tijdens een crisis

[Voorbeeld](#)

Doelen van crisiscommunicatie

- bestuurlijk: betekenis geven en duiden*
- informatie en instructies om schade te beperken, handelingsperspectief bieden aan burgers (dit kan zelfs levensreddend zijn)
- toelichten en verklaren: wat doen overheid en hulpdiensten, waarom, wanneer en waar

* Expliciete taak voor burgemeester.

Proces crisiscommunicatie (Wet veiligheidsregio):

Burgemeester verantwoordelijk

Onderdeel van gemeentelijk proces bevolkingszorg

Risicocommunicatie

- Wat is risicocommunicatie?

- Wie zijn betrokken bij risicocommunicatie?
  - Provincie: risicokaart
  - Veiligheidsregio: risicocommunicatie voor heel Zeeland en/of specifieke doelgroepen (Focus op Veiligheid)
  - Gemeenten: risicocommunicatie richting specifieke bewoners (i.s.m. bedrijven)

- Wat doen we aan risicocommunicatie?

TITANIC'S PASSENGERS ALL RESCUED

Giant New Liner Limping in Toward Halifax, Badly Damaged

DEFALCATION AT NEW BERLIN BANK EXCEEDS \$300,000

Examination of Books Shows Big Increase in Arnold's Shortage.

CASHIER IS IMPROVING

Debtor's Health Not as Bad as Reported — Depositors Gather at Doors of Bank—Arnold Comes Frequently to Spectator and Entertained cordially.

Syracuse, April 15.—The re-
 sults of a special bank in-
 vestigation into the affairs of the
 First National bank of this city
 would probably exceed \$300,000.
 About three hundred of the
 city's best business men and
 citizens are expected to be
 present at the meeting of the
 directors of the bank to be held
 at the city hall tomorrow night.
 It is expected that the meeting
 will be a very important one
 in the history of the city.
 It is also expected that the
 meeting will be a very im-
 portant one in the history of
 the city.

HOW TITANIC'S 1,300 PASSENGERS WERE RESCUED AFTER LINER SMASHED BOWS ON HUGE ICEBERG

U. S. WARNING TO MEXICO HINT THAT INVASION IS NEAR

State Department's Forceful

WORLD'S BIGGEST SHIP CRASHES INTO ICEBERG AT NIGHT.

S. O. S. Wireless Signal of Distress Brings Many Other Liners in Great Race to Scene of Disaster.

STEAMERS CARPATHIA AND VIRGINIA FIRST THERE--TAKE ON PASSENGERS

New York Office of White Star Line Receives Wireless Talking of Successful Transfer at Sea — Titanic Limping Toward Halifax, Kept Afloat by Water- tight Compartments—1,300 Leave Stricken Titanic in Small Boats.

Halifax, N. S., April 15.—Three hours after the wireless
 "M. S. S." was received a great sea tragedy. The Canadian
 steamer, which was en route from Halifax to New York,
 was struck by the iceberg off Newfoundland and
 took off 1,300 passengers of that great vessel, which had already
 on being hit, set sail on her maiden voyage to New York.

ALL SAFELY TRANSFERRED.

The passengers of the Titanic were taken off in small boats and
 landed in the harbor of Halifax. The life boats were
 lowered into the water and the passengers were
 taken ashore in small boats. The Titanic was
 towed to the harbor and the passengers were
 taken ashore in small boats.

SHIP LISTING DANGEROUSLY.

The air ship companies and the power line company
 are in a great hurry to get their ships to the
 scene of the disaster. The Titanic is
 in a very dangerous position and the
 passengers are in great danger.

TWO OCEAN GREYHOUNDS REACH TITANIC TAKE PASSENGERS ABOARD FROM SMALL BOATS

New York, April 15.—The President Franklin of the Inter-
 national American Marine company announced at 11:20 A. M. today
 the receipt of a wireless message from Captain Phillips of the liner
 Olympic, stating that the Carpathia and Virginia were en-
 route for the Titanic and that the Carpathia had already taken off
 twenty-five hundred passengers.

Ramp '53

□ Enschede

Theo van Gogh

Metro Londen

Turkish Airlines

Gebruik maken van media!?

Trein ongeval Halle (België)

- Na 5 minuten 1^e foto op Twitter
- Oproep via Twitter

Perspectief van de media:

- ❑ Vier pijlers: kerk, kapitaal, gezondheid (slachtoffers) en liefde (emotie)
- ❑ De werkwijze van een journalist
- ❑ “Goed nieuws=geen nieuws”
- ❑ Journalistieke trechter

Ratio

Beleid

“In het algemeen”

Abstracte cijfers

Inwoners van de

Lange termijn gemeente

Emotie

Concreet

“IK”

Effect individu

Korte termijn - nu

Voorbeeld van de trechter

Link

Crisiscommunicatie in de praktijk

Communicatiefunctionarissen in Zeeland:

- ❑ Sinds 2005 één voorlichterspool (na NSO-n 2005)
- ❑ Opleiden, trainen, oefenen voor verschillende functies
- ❑ Functies: adviseurs in de verschillende crisisteam, hoofd Actiecentrum, omgevingsanalisten, pers- en publieksvoorlichters, tekstredacteurs, liaisons rampenzender, Nat. Crisiscentrum, callcenter

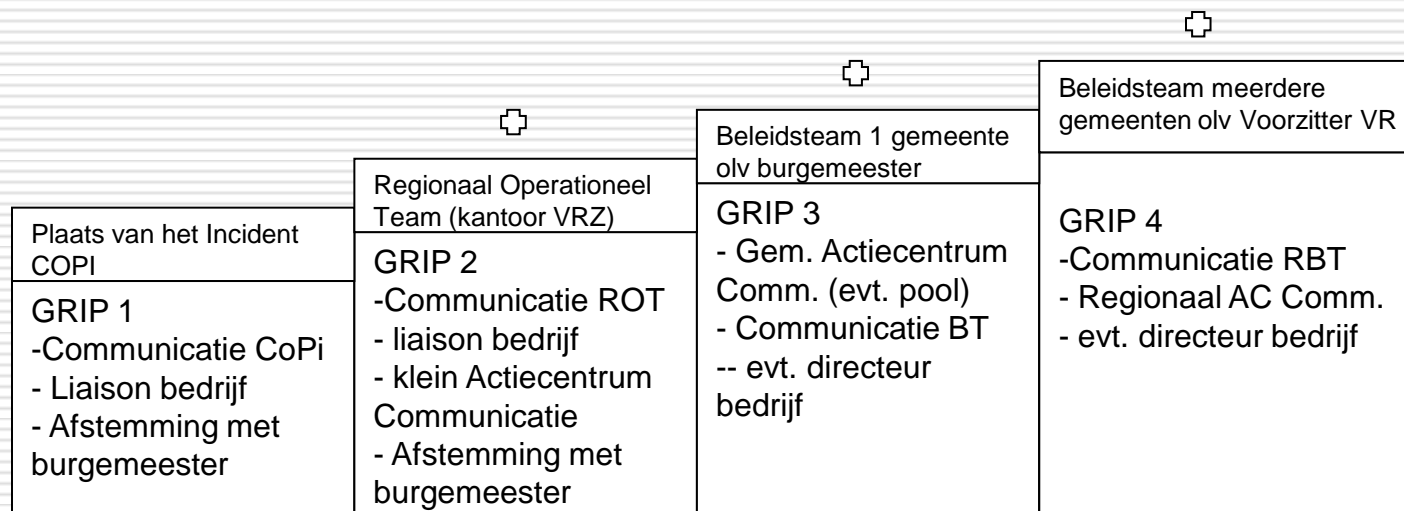
Werkwijze in Zeeland is min of meer dezelfde als in Brabant en Limburg.

Coördinatie bij crises: GRIP 1 - 4

Code	Locatie en evt. effect	Coördinatie
Regulier	Op de plaats van het incident	Motorkapoverleg (brw, ambu, pol)
Grip 1	Op de plaats van het incident	CoPI
Grip 2	Op de plaats van het incident + Effect op de omgeving	CoPI + ROT
Grip 3	Op de plaats van het incident + Effect binnen één gemeente	CoPI + ROT + GBT
Grip 4	Op de plaats van het incident + Effect is gemeente-, regio- of landsgrensoverschrijdend	CoPI + ROT + RBT + nationaal

CoPI = Commandoteam Plaats Incident / ROT = Regionaal Operationeel Team /
GBT = Gemeentelijk Beleidsteam / RBT = Regionaal Beleidsteam

Organisatie van crisiscommunicatie

Regulier:

persalarm en woordvoering via Politie Zeeland of Veiligheidsregio Zeeland bij politie-incidenten, branden en ongevallen.

Bij opschaling: persalarm en woordvoering via Politie Zeeland of Veiligheidsregio Zeeland. Opschaling betekent vaak betrokkenheid van meerdere partijen (afhankelijk van aard incident): Waterschap, Ministerie, Rijkswaterstaat, brandweer, politie, bedrijf, OM → afstemming/één duidelijkheid.

Recent: Brand bij Betho, Goes

- ❑ 00.14 piket communicatie VRZ (persalarm brandweer)
- ❑ 00.31 GRIP 1, Commandoteam Plaats Incident incl. politievoorlichter, directeur bedrijf en burgemeester
- ❑ 02.00 CoPI-voorlichter /bgm - communicatie VRZ: onderhouden contact over situatie. Veel contact met journalisten, media-watching, persberichten uitzetten en twitteren (@goes en @vrz).
- ❑ 02.20 meetploegen ingezet i.v.m. samenstelling rook
- ❑ 05.00 afdeling Communicatie Goes als actiecentrum → publieksinformatienummer, opvang Betho-medewerkers, contact omliggende bedrijven en scholen en omwonenden
- ❑ 06.00, 09.30 en 14.00 uur persberichten en updates

Crisiscommunicatie in de praktijk

Perspectief:

- Het Gouden Uur
- Stealing Thunder
- Kernboodschap
- Met één mond spreken
- Duiding

[Voorbeeld emotie/duiding](#)

Vragen en discussie

Stelling 1:

- ❑ Iedereen communiceert tegenwoordig bij een crisis. In deze tijd is het achterhaald dat je als betrokken bedrijf niet mag/kunt communiceren.

Stelling 2:

- Een communicatiestrategie heeft in deze tijd nauwelijks effect. Met alle nieuwe media valt communicatie niet te regisseren.

Voorbeeld van woordvoering

Link naar film